

СИЛЛАБУС

Дисциплина: Балдар жана өспүрүмдөр менен иштөө боюнча компьютердик
технология

I. Сабактын регламенти:

Лекция: сабактын жугуртмосунун негизинде (тайпа ПНК 1,2-17)

Практика: сабактын жугуртмосунун негизинде (тайпа ПНК 1,2-17)

II. Сабактын реквизиттери жана пререквизиттери

Кредиттин сааттары: (окуу планына баш ийүү)1 кредит

Отулуучу убактысы жана дарсканасы: 5семестр; сабактардын жугуртмосуно баш ийүү

Пререквизит: Информатика

Постреквизит: Информациялык технологиялар, Инфор.автоматташтыруу.

III. Мугалим жонундо маалымат:

Лектор; Оролова Айтунук Калманбетовна

Байланыш номери: 0771 37-53-88, 0706 51-87-87.

E-mail: orolova88@bk.ru

ББЗИТИ, ТКК кабинет №202

Кабыл алуу мооноту:

Дуйшомбу- жума

IV. КАТЫШУУЧУЛАРГА КОЮЛУУЧУ ТАЛАПТАР:

- ✓ күндүзгү окуу бөлүмүндө окуй турган регламентке баш ийүү;
- ✓ катышуучу өзүнүн себепсиз калтырган күндөрүнө окуу жайдын мүдүрүнөн жазуу түрүндө түшүнүк кат үлгүсүндө уруксаат алуусу.
- ✓ окуу жайдын катышуучулары урматтоо менен окуу иштерине, сабактарына көңүл буруусу абзел;
- ✓ окуу жайы адилетсиздикти, тартипсиздикти, кылмыштуулукту баш ийдиртпейт;
- ✓ сабактарды себепсиз калтырууга болбойт;
- ✓ себепсиз калтырууларды актанууга болбойт;
- ✓ кеч калуу убактысы өзүн жана башкаларды сыйлабастыгын билгизет;
- ✓ даярдалган иштери (рефераттар, докладдар ж.б. иштери) өзү аткарган окуу материалдары сапаттуу болууга тийиш;
- ✓ сабак учурунда башка нерселер менен алаксыбоо;
- ✓ катышуучунун жооп берүү убагында сөзүн бөлбөө;
- ✓ сабак учурунда чөнтөк телефондорду өчүрүү керек;
- ✓ сабак учурунда, талнапис убагында катуу сүйлөгөн, тентек кылуу окуу жайдын талабына жооп бербейт;
- ✓ көпчүлүк бар жерде, окуу бөлүмдөрүндө тынчтыкты кармоого тийиш.

V. САБАКТЫН МАЗМУНУ

№	Теманын аталышы	Адабияттар	Сабактарда бериле турган суроолор	Үй тапшырма
1	IT-билим берүү иш техникасын окуу процесси	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Информатика –илими канчанчы жылы илим катары эсептелген? Биринчи эсептоочу машинаны ким ойлоп тапкан? Информатика термини кайсы тилден келип чыккан? Информация тушунугу жана информация кабыл алуусу боюнча канчага болунот?	Информатика термини боюнча кыскача доклад жазып келуу (дептерге)

2	Техниканы окутуунун негизги түрлөрү жана алардын өзгөчөлүктөрү	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Компьютердик билимдуулукко эмне билим кирет? Компьютер кандай аракеттерди аткарат? Тармак деген эмне? Модем эмне кызмат аткарат?	Тема боюнча окуп келуу жана кошумча конспект жазып келуу
3	Билим берүү окутуунун	Акаев А.А., Эшенкулов П.	Компьютердик жабдуулар деп эмнени айтабыз?	Тема боюнча доклад.

	техникалык мүнөздөмөсү	Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Компьютердик жабдууларга эмнелер кирет?	
4	Билим жана тарбия берүүдөгү экран каражаттарынын негиздери	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Маалыматты иштетүү циклын эмнелер түзөт? Компьютерди жана андан алынган маалыматты иштеткен адамды жмне деп атайбыз?	Жаны терминдерди жазуу жана жатто
5	Билим жана тарбия берүүнүн ондоо жана экранда үн каражаттары	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Компьютерлер канча категорияга болунот? Мини-компьютерге муноздомо бергиле. Компьютердин ылдамдыгы деп эмнени айтабыз?	Тема боюнча кыскача доклад
6	Маалымат иштетүүдө заманбап техникалык каражаттар катары комп: - компьютердин иштөө принциби - ЭЭМ классификациясы	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Компьютердик жабдык деп эмнени айтабыз? Програмдык жабдыктар канчага болунот? Програмдоочу деген ким? Колдонмо програмдык жабдык деп кандай програмдыктар айтылат? Системдик програмдык жабдык деп эмне айтылат?	Жаны терминдерди жазуу, тема боюнча кошумча конспект жазып келүү.

7	Мультимедиялык жабдуулар	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Иштетуу системасы кандай кызматтарды аткарат? Маалыматтар системин тузгон алты элементти атагыла	Тема боюнча реферат
8	Билим берүү мекемелеринин иш гигиеналык нормалары жана компьютердин	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев,	ЖК канча бөлүккө бөлүнөт? Клавиатура канча группадан турат? Зерно, дюйм деп эмнени айтабыз?	Системалык блоктун ичине киреген түзүлүштү, клавиатураны

	коопсуздук талаптары	Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012		н баскычтарын жаттап келуу.
9	Азыркы убакта билим алууну маалыматташтыруу	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Перифериялык деген эмне? Принтер эмне жумуш аткарат? Принтерлердин турлорун атагыла.	Тема боюнча реферат, окуп келүү
10	Мугалимдердин компетенттүүлүгү жана ларды пайдалануу	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Модель деген эмне? Модельдердин классификациясы? Модельдөөнүн этаптары?	Доклад
11	Техникалык окутуунун классификациясы	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Алгоритм түшүнүгү? Алгоритмдердин касиеттери?	Тема боюнча реферат

12	Техникалык жабдуулардын экран проекторлору менен билим берүү	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010 Омуралиев А, Табышов Р.2012	Тексттик редактор кайсы програмдык пакетке кирет? Курсор(жылгыч)деген эмне? Тексти киргизүү кадамы деген эмне?	Практикалык сабакка даярданып келуу
13	Билим жана тарбия берүүдөгү экран каражаттары	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010	Бит деп эмнени айтабыз? Байт деп эмнени айтабыз? Маалыматты ченөөнүн канча туру бар?	Маалыматтарды: Кбайт Мбайт Гбайт Тбайт Пбайт чейин эсептеп келүү
		Омуралиев А, Табышов Р.2012		
14	Аудио жана экран каражаттары	Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010	Документти түзүүнүн баскычтары? Жаңы сапка өтүү кандайча аткарылат? Тексти өчүрүү кандайча аткарылат?	Практикалык сабакка даярданып келуу
15	Компьютер.технологияларын иштетп чыгуу боюнча келечеги	Омуралиев А, Табышов Р.2012	Форматтоо деген эмне? Документти оңдоодо кандай аракеттер аткарылат? Тексти кесип алуу жолдору?	Практикалык сабакка даярданып келуу

СДУТЕНТИН ОЗДУК ИШИНИН ТЕМАТИКАЛЫК ПЛАНЫ (СРС)

1	Компьютер жана анын чөйрөсүнүн онүгүү тарыхы
2	Компьютердик жана маалыматтык билимдүүлүк
3	Компьютер жана анын архитектурасы
4	Маалыматты иштетүү
5	Компьютер турлору
6	Програмдык жабдыктар
7	Маалыматтар системинин элементтери
8	Жеке компьютердин аппараттык түзүлүшү
9	Жеке компьютердин кошумча түзүлүшү
10	Компьютердик моделдөө
11	Алгоритмдер
12	Тексттик редактор менен иштөө

**Акыркы контролдоо боюнча окуу натыйжаларын баалоонун тартиби
Болжолдуу жазуу ишин баалоонун, катышуучулардын өз алдынча ишинин алкагында
ишке ашырылат**

**Жазуу жана ар кандай баалоо үчүн талаптар СӨА иштөөсүндөгү мазмунга өзгөчө басым
жасоонун төмөнкү критерийлерине көз каранды:**

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Тапшырманы түшүнүү	0-5 балл	<p>0 -жооп жок;</p> <p>1-жалпы билим берүү маалыматы бар,бирок тапшырма боюнча так түшүнүгү жок;</p> <p>2 – жалпы билим берүү маалыматы бар,бирок тапшырма боюнча так түшүнүгү жок;</p> <p>3 – жалпы билим берүү маалыматы бар</p>
Тапшырманын толуктугу	0-5 балл	<p>0б. -жооп жок;</p> <p>1б.-аткаруучу тапшырманын баарын аткарбай жана алган жыйынтыктарды түшүндүрө албаган;</p> <p>2б. – аткаруучу берилген тапшырманы туура аткарган, түзүлгөн формадагы отчёту, берилген тапшырманын көбүн жасаган, тапшырмаларга көңүл бурган катышуучу толук даярдыгына жооп бере албаган;</p> <p>3б.-берилген тапшырмалар толугу менен аткарылган, теориялык суроолорго жооп берүүдө бир аз кыйынчылыктарга туш болгон,отчёттун сапаты толук талапка жооп бербеген;</p> <p>4б.-тапшырма техникалык жактан гана ката кетсе;</p> <p>5б.-берилген тапшырма толугу менен так аткарылса,катышуучу так,толук берилген контролдук жазуу суроолорго жооп берсе, даярдалган отчёт тыкан,таза толгу менен талапка жооп берилсе</p>
Иштин тышкы жасалгасы	0б.-балл	<p>0б.-талапка жооп бербесе,</p> <p>1б.-чектен тышкары чыкса;</p> <p>2б.-берилген иш талапка жооп берсе.</p>

Катышуучулардын иштерин ыкчам башкаруудагы болжолдуу критерийлердин баалары

Катышуучунун оозеки формада,окуунун жыйынтыктоо критерийлеринин баалары 9б.- 10б.

–“эң жакшы”

7б.- 8 б. –“жакшы”

5б.-6 б. – “канааттандыруу” 0б.- 4 б. – “канааттандыруу эмес”

Оозеки жооп берүүдөгү критерийдин баасы- максималдуу 10б.

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Материалдык билим	0-5 балл	<p>0б.-жооп жок;</p> <p>1б.-окуу материалдын мазмуну ачылбай калганда;</p> <p>2б.-толук материал аныкталбай калганда жана түшүнүүнүн аныктамалары ката болгондо;</p> <p>3б.-берилген материалдын мазмуну толук ачылбай калганда, эгерде суроолордун мааниси көрсөтүлгөн болсо;</p> <p>4б.-жооп берүү учурунда минималдуу гана ката болсо-;</p> <p>5б.-материалдын мазмуну толугу менен окуу китебине жооп берсе.</p>
Талаптын конкреттүү мисалдары	0-5 балл	<p>0б.-жооп жок;</p> <p>1б.- материалга жөндөмсүз мисалдарды алып келгенде;</p> <p>2б.-берилген материалды таамай, түшүнүксүз толук жооп бербегенде;</p> <p>3б.-жооп берүү учурунда кысталуулар, кыйынчылыктар болгондо;</p> <p>4б.-сунушталган суроолордун жардамы менен материалдын мазмуну ачылганда;</p> <p>5б.-мисалдар конкреттүү түрдө көрсөтмөлөр түрүндө көрсөтүлсө.</p>

Болжолдуу жазуу түрүндөгү теориянын жоопторунун критериялык баасы(жыйынтыктоочу контрол) теориялык суроолор

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Жооптун толуктугу жана тууралуулугу	0-5 балл	<p>0б.-жооп жок;</p> <p>1б.- бир гана пландын жооптору;</p> <p>2б.-жоопторунда олуттуу ката бар болсо;</p> <p>3б.-катышуучулар жетишерлик мүмкүн эмес терең далилдерге негизделген көрсөтмөлөрүн акташ үчүн өздөрүнүн мисалдарын келтире албаганда;</p> <p>4б.-жоопторунда минималдуу ката кеткенде (техникалык басмаларда);</p> <p>5б.-суроолор логикалык жактан ачыкталганда туура болуп, жеткиликтүү, катасыз толук болгондо.</p>

Билимин өздөштүрүп билүү демонстрациясы	0-3 балл	<p>0б.-жооп жок, эгер берилген тапшырма башка бирөөгө таандык болсо;</p> <p>1б.-бир гана лекциянын материалдары колдонулса;</p> <p>2б.-негизги сабактын адабияттары жана лекциянын материалдары колдонулса;</p> <p>3б.-колдонулган, мүмкүн болгон бүт, сабакка тийиштүү материалдарды жана интернет тармактарын колдонсо.</p>
Жооптун жасалышы	0-2 балл	<p>0б.-талапка жооп бербеген;</p> <p>1б.-нормадан чыгып кеткен болсо;</p> <p>2б.-тапшырма талапка жооп бергендей жасалса.</p>

Болжолдуу жазуу түрүндөгү суроолордун критериялык баасы(жыйынтыктоочу контрол)практикалык тапшырмалар(кейстин тапшырмаларын аткаруу)

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Эрте окулган билимдин материалы	0-5 балл	<p>0б.- жооп жок;</p> <p>1-жалпы маалымат бар, бирок конкреттүү тапшырма боюнча түшүнүк жок;</p> <p>2-эрте өтүлгөн материалды кыйынчылык менен эстеген; көрсөтүлгөн алгачкы материалды өздөштүрүү.</p> <p>3.-жалпы түшүнүгү, билими, маалыматы бар, бирок конкреттүү тапшырма боюнча түшүнүк жок;</p> <p>4.-негизги түшүнүктөргө кеңири ээлөө, закондорго жана теория, мыйзамдарга, көрсөткүчтөргө түшүнүүгө зарыл;</p> <p>5.-эрте көрсөтүлгөн материалдарды өздөштүрүү.</p>

Аткарылган тапшырманын көлөмү	0-5 балл	0б.-тапшырма аткарылган жок; 1б.-тапшырманы аткарууда талаптарга минималдуу жооп берүү; 2б.-тапшырманы аткарууда олуттуу каталар болсо; 3б.-кээ бир тапшырма кыйынчылык келтиргенде; 4б.-тапшырма минималдуу (техникалык) каталар менен аткарылып басылса; 5б.-тапшырма аткарылып,аткрылбаса же 50 пайызга кем болсо.
-------------------------------	----------	--

Болжолдуу докладдын жасалуу талабы ROWER POINT форматка жооп бериши керек

- 1 Аз дегенде 8-10 слайддан. Презентациялоо мөөнөтү 7-10 мүнөт болушу керек.
- 2 Слайддын титулдук барагы болуш абзел. Презентация слайддан башталышы керек да, мазмундун аты, окуу жайдын жери (институт,тайпасы, кесиби, кафедрасы) тапшырмасы, сабактын аты, автордун аты жөнү жана жетекчисинин аты жөнү.
- 3 Мазмуну (презентациянын планы).
- 4 Мазмунда актуалдуулук, изденүүнүн багыты жана мүнөзү берилди.
- 5 Негизги бөлүк.
- 6 Жыйынтык. 3-5 тезис, эң негизги иштин жыйынтыгы айтылыт.
- 7 Колдонулган адабияттардын тизмеси.
- 8 Слайд номерленген болушу керек.
- 9 Ар бир слайддын башы берилиши керек.
- 10 Ар бир иштин башы бир стилде аткарылышы керек (өңү, шриф, өлчөмү).
- 11 Тексттин слайдынын башаты үчүн 24-36 өлчөмүндөгү пункттан турушу керек.
- 12 Чекирти башатынын аягына коюга болбойт.Ар бир сүйлөмдөрдүн соңунда койсо болот.
- 13 Башатын узун кылып жазууга болбойт.
- 14 Ар бир слайд окшош болбого тийиш. Эгер окшош кылып жазгың келсе, мүмкүн болсо,аягында туура болот.
- 15 Шрифтер. Презентацияга жасалгалоо үчүн Arial, Tahoma, Verdana, Times New Roman, Georgia- шрифты.
- 16 Информациялык текстте шрифтин өлчөмү 18-22 пункт.
- 17 Бир слайддын ичине эч кандай бир нече текстти киргизүүгө болбойт. Ал жакка керек гана тезистерди батырууга болот.

Семестрге карата сабак боюнча жыйынтыктоочу контролдук суроолор

Семестрге карата сабак боюнча жыйынтыктоочу контролдук суроолор

1. Информатика –илими канчанчы жылы илим катары эсептелген?
2. Биринчи эсептоочу машинаны ким ойлоп тапкан?
3. Информатика термини кайсы тилден келип чыккан?
4. Информация тушунугу жана информация кабыл алуусу боюнча канчага болунот?
5. Компьютердик билимдуулукко эмне билим кирет?
6. Компьютер кандай аракеттерди аткарат?
7. Тармак деген эмне?
8. Модем эмне кызмат аткарат?
9. Компьютердик жабдуулар деп эмнени айтабыз?
10. Компьютердик жабдууларга эмнелер кирет?
11. Маалыматты иштетүү циклын эмнелер түзөт?
12. Компьютерди жана андан алынган маалыматты иштеткен адамды эмне деп атайбыз?
13. Компьютерлер канча категорияга болунот?
14. Мини-компьютерге муноздому бергиле.
15. Компьютердин ылдамдыгы деп эмнени айтабыз?
16. Компьютердик жабдык деп эмнени айтабыз?
17. Програмдык жабдыктар канчага болунот?
18. Програмдоочу деген ким?
19. Колдонмо програмдык жабдык деп кандай програмдыктар айтылат?
20. Системдик програмдык жабдык деп эмне айтылат?
21. Иштетүү системасы кандай кызматтарды аткарат?
22. Маалыматтар системин тузгон алты элементти атагыла
23. ЖК канча бөлүккө бөлүнөт?
24. Клавиатура канча группадан турат?
25. Зерно, дюйм деп эмнени айтабыз?
26. Перифериялык деген эмне?
27. Принтер эмне жумуш аткарат?
28. Принтерлердин турлорун атагыла.
29. Модель деген эмне?
30. Модельдердин классификациясы?
31. Модельдөөнүн этаптары?
32. Алгоритм түшүнүгү?
33. Алгоритмдердин касиеттери?
34. Тексттик редактор кайсы програмдык пакетке кирет?
35. Курсор(жылгыч)деген эмне?
36. Тексти киргизүү кадамы деген эмне?
37. Бит деп эмнени айтабыз?
38. Байт деп эмнени айтабыз?
39. Маалыматты ченөөнүн канча туру бар?
40. Документти түзүүнүн баскычтары?
41. Жаңы сапка өтүү кандайча аткарылат?
42. Тексти өчүрүү кандайча аткарылат?
43. Форматтоо деген эмне?
44. Документти оңдоодо кандай аракеттер аткарылат?
45. Тексти кесип алуу жолдору?
46. Документ жөнүндөгү маалыматтар жайгашкан сап эмне деп аталат?
47. Формат түшүнүгү?
48. Текстеги орфографиялык каталар кантип текшерилет?

49. Текти кантип А-4 барагына басып чыгарабыз?
50. Тексти басып чыгаруунун жолдору?
51. Таблица түзүү кандай долдор аркылуу аткарылат?
52. Конструктор деген эмне?
53. Макет деген эмне?

СУНУШТАЛГАН АДАБИЯТТАР:

1. Акаев А.А., Эшенкулов П. Электрондук эсептоочу машина биздин досубуз 1989.
2. Асанов, Бердиев, Жуманазарова. Компьютердик технологиялар 2010
3. Омуралиев А, Табышов Р. Информатика негиздери 2012
4. Омуралиев А Маалыматтар технологиясы 2001